KULTUR brücke FRATRES

Děkujeme všem podborovatelům a sponzorům:

BUNDESKANZLERAMT ÖSTERREICH KUNST · KULTUR NIEDERÖSTERREICH · Marktgemeinde Waldkirchen · Marktgemeinde Kautzen · ORIGINAL KASSES · INTERSPORT RUBY · Waldviertler · HANDL WOHNEN · REISSMÜLLER Bougesellschaft m.b.H. · Raiffeisenkasse Dobersberg-Waldkirchen · Schremser Das Waldviertler Bier · BZ-BAU Braunsteiner & Zeiller · VIERTELFESTIVAL NÖ WALDVIERTEL 2014 · LONGIN · janetschek

gedruckt nach der Richtlinie „Druckerzeugnisse" des Österreichischen Umweltzeichens Druckerei Janetschek GmbH · UW-Nr. 637

letzní program 2014

Kulturbrücke Fratres
Fratres 11
A-3844 Waldkirchen/Thaya

Tel./Fax: +43(0)2843/2874 o. 0664/3944811
E-Mail: office@kulturbruecke.com
Website: **www.museumhumanum.com**
www.kulturbruecke.com

31. května 2014, 15.00, Dvůr Fratres

UMĚNÍ & ODPOR ZBRANĚ UMĚLCŮ A UMĚLKYŇ

Je umění vhodným prostředkem odporu proti společensko-politickým poměrům? Jak působí a může něco změnit? Jaký vliv má umění na politiku, když umělci přebírají politickou zodpovědnost? - O roli umění v politice a společnosti. – Téma dne u příležitosti „25. výročí pádu Železné opony".

ABBÉ LIBÁNSKÝ: KOLOBĚH

Nová *Land-art-Instalace* **Abbé Libánského** ve dvoře: Mohutné stromy, které prorůstají masivními kovovými deskami. Příroda – člověkem užívaná, zneužívaná, částečně ničená – klade odpor, dobývá svůj prostor zpět. – Umělec zpracoval kmen prastaré lípy u brány dvora, která padla za oběť tornádu z roku 2013.

Na úvod zahrají *děti ze základních škol v Karlsteinu a Waldkirchenu* na hudebních nástrojích, které si uvnitř instalace vytvořily samy pod vedením *Martina Janíčka (CZ) – Projekt v rámci viertelfestivalu NÖ 2014.*

VÝSTAVA: KATHARINA RAZUMOVSKY STÁLE PROTI, STÁLE PROTI…

Katharina Razumovsky vidí v umění slib svobody s politickým potenciálem: Už ve svém jádře klade umění stále *odpor*, neboť požaduje, abychom se pustili do nepředvídatelné, často hořké hry – života a jeho celé násilné přítomnosti.

Umělkyně vyrůstala v Praze, Bělehradě a Paříži; měsíce cestovala po Africe a Asii; promovala z filosofie na universitě v Mnichově; 7 let strávila v Moskvě. Od roku 1999 žije a pracuje ve Vídni, je matkou čtyř dětí. – „Významná rakouská umělkyně". Citát *Die Welt.*

Uvádí: Christa Binder

PŘEDNÁŠKA: NIKLAS PERZI UMĚNÍ PROTI „NORMALIZACI"

Historik a publicista Niklas Perzi vysvětlí roli umění v době „normalizace", v 70. a 80. letech minulého století v Československu.

ČETBA: CHRISTOPH HEIN

Spisovatel, dramatik a esejista **Christoph Hein**, nar. 1944, působí jako nepodplatitelný kronikář společenských poměrů v bývalé DDR, ale i změn a celoněmeckého vývoje po roce 1989. Jeho novela *Drachenblut* (Dračí Krev) byla přeložena do téměř všech evropských jazyků.
„Žádný jiný autor NDR nezměnil během několika let literaturu své země tak důrazně a dlouhodobě." Citát *(Wolfgang Emmerich)*

KONCERT: STIRNER & SOYKA

Karl Stirner (citera) a **Walther Soyka** (akordeon) jsou hudební dobrodruzi extra třídy. Oba komponisté a hudebníci suverénně proměňují s „ pronikající elegancí tónů" starou tradiční hudbu ve zcela odvážnou novou hudbu.

Za program dne zodpovídá: Christa Binder

21. června 2014, Dvůr Fratres / Institut Slavonice

HERBERT TICHY: PRŮKOPNÍK HOR, SVĚTOBEŽNÍK, ZPROSTŘEDKOVATEL KULTURY

Herbert Tichy (1912-1987), Rakušan, byl nejen extrémním horolezcem a cestovatelem, nýbrž také výborným zprostředkovatelem cizích kultur. Jeho myšlenky o základních otázkách života a jeho obavy před nezdravým vývojem zejména v oblasti ekologie zaznamenal ve více než dvaceti pěti knihách, které se těší velkému zájmu. – Kulturní most pohlíží na životní dílo Tichého z aktuální perspektivy.

11.00, Institut Slavonice:

Promítání filmu: "Samsara - Ein tibetisches Erbe" (Tibetský odkaz, 49 min.) a "Himalaya - Piloten und Pioniere" (Himaláje – piloti a pionýři, 42 min.) od **Normana Dyhrenfurtha,** legendy filmů o horách. Režisér bude přítomen.

15.00, Dvůr Fratres:

Výstava: Exponáty ze sbírky Herberta Tichy *Etnologická sbírka umění* tak i *Předmětů z výbavy*, které používal při svých legendárních expedicích. *(S podporou sdružení dědiců Herberta Tichy)* Na doplnění vystavíme originály kreseb **Herwiga Zense.**

Rozhovor s **Normanem Dyhrenfurthem**: Síla obrazů z dálných Himalájí.

Uvede: Herwig Frisch, předseda spolku „Cesty člověka – hory Boha"

Vyjádření: Vereny Kienast, žurnalistky, vydavatelky nově vycházejících knih Herberta Tichého, **Kurta Lugera,** předsedy spolku Eco-Himal, tak i **Lutze Maurera,** který vytvořil sérii televizních filmů "Země hor".

PŘEDNÁŠKA REINHOLDA MESSNERA: TICHYHO PRVNÍ VÝSTUP NA CHO OYU

Před 60 lety, 19. října 1954, se vídeňskému geologovi Herbertu Tichy podařilo jako vůbec prvnímu zdolat 8188 m vysokou horu *Cho Oyu*, *Trůn bohyně v tyrkysu,* bez kyslíkového přístroje – světová senzace! – Jihotyrolský extrémní alpinista **Reinhold Messner** ohodnotil tento pionýrský čin svého vzoru: „ První výstup na Cho Oyu, který se podařil s nejjednoduššími prostředky, zůstane navždy významným činem. Tichy ukázal budoucím generacím nové cesty i ve způsobu, jak se choval k místním obyvatelům." Tichého zásady – jít na své hranice a respekt k ostatním – jsou stále platné. Messner: „Zanechal nám literaturu a způsob života, který znamená více než všechna vědecká dobrodružství…".
Na závěr: Slavnostní předání cepínu Herberta Tichého zástupci spolek „Cesty člověka – hory Boha" Reinholdu Messnerovi, jako zápůjčku do jeho muzea „Messner Mountain Museum".

Koncert: Tradiční afgánskou hudbu zahraje **Sabahoon Khawar**

Organizuje: Spolek „Cesty člověka – hory Boha"
Výstava Katharina Razumovsky otevřena!

Za program dne zodpovídá: Verena Kienast

28. června 2014, 16.00, Dvůr Fratres

SOIRÉE PRO SOFII A SARAJEVO DNEŠKA

První kulka 1. světové války trefila manželku rakouského následníka trůnu Františka Ferdinanda, hraběnku Sofii Chotkovou, vévodkyni z Hohenbergu. Atentátník později vypovídal, že neměl žádný úmysl Sofii zranit. Kulturní most se zabývá skandálem, ukazujícím, že ve válkách 20. a 21. století byl největší počet nevinných obětí.

Audiovizuální koláž: *Sarajevo dnes*

Oproti všem vzpomínkovým slavnostem těchto dnů se přeneseme od tragických událostí 28. června 1914 do přítomnosti: setkáme se s moderní metropolí a budeme ji sledovat při hledání dnešní identity, ke které patří současnost mnohem více než vzpomínka na atentát Gavrila Principa.

Mozaika umělecké tvorby dnešního Sarajeva, která částečně používá historickou symboliku města a přeměňuje jí do současnosti.

Soirée: Bohaté občerstvení v místnosti s krbem bude doprovázeno, či přerušováno *četbou, různými příspěvky* a pro tuto příležitost zkomponovanou *hudbou*. V centru literární části, moderované **Alexanderem Stipsitsem,** stojí vynikající příklady mírové literatury 20. Století.

Rozhovor s publikem: o Sarajevu a dnešní Evropě

ČETBA: BARBARA COUDENHOVE-KALERGI DOMOV JE VŠUDE

V dlouho očekávané knize vzpomínek vypráví významná publicistka a legendární východoevropská korespondentka ORF, **Barbara Coudenhove-Kalergi**, o mizejícím světě české aristokracie,

ke kterému patřila, než před květnem 1945 jako 13letá musela uprchnout na Západ. – Poutavý portrét její daleko rozvětvené rodiny a jedinečný dokument o omylech a zmatcích střední Evropy 20. století.

„Živé panorama mladších rakouských a středoevropských dějin. Báječná kniha". Citát *(profil)*
Čestná cena roku 2013 rakouského knižního obchodu za toleranci v myšlení a jednání.

Protagonisté dne: **Eliška Cílková,** hudební skladatelka/Praha; **Cazim Dervisevic,** filmař/Sarajevo; **Masha Hilsic,** dokumentaristka/Sarajevo; **Alexander Stipsits,** idea & koncept/Slavonice

JAZZOVÝ KONCERT: WOLFGANG PUSCHNIG & SAXOFOUR

Brilantní sólista a nápaditý virtuos je zakladatelem různých hudebních skupin a platí od dob Joe Zawinula za nejvýznamnějšího jazzového hudebníka Rakouska. Jeho hudební projekty jsou výrazem otevřenosti, zvídavosti a chuti k experimentování na nejvyšší úrovni. S **Wolfgangem Puschnigem** hrají **Florian Bramböck**, **Klaus Dickbauer** a **Christian Maurer**.

Výstava Katharina Razumovsky a Herbert Tichy otevřena!

Za program dne zodpovídá: Alexander Stipsits

5. července 2014, 15.00, Dvůr Fratres

ZELENÁ HRANICE – BEZMEZNÁ PŘÍRODA – OMEZENÁ SVOBODA?

Oblast tzv. „European Green belt" (Evropský zelený pás) podél bývalé Železné opony není jen pozitivní Symbol transformace Evropy po roce 1989, nýbrž vzhledem k nově vznikajícím hranicím také hrozba kroku zpět. – Kulturní most se zabývá vznikem a působením těchto nových hranic v prostoru a čase.

HUDEBNĚ LITERÁRNÍ ÚVOD: „MUŽ, KTERÝ SÁZEL STROMY"

Herec **Stephan Bestier,** německá flétnistka **Melanie Sabel** a český kytarista **Štěpán Matějka**, všichni absolventi konzervatoře v Rostocku, uvedou hudební a textovou instalaci na základě novely ***Jeana Giona***, která se od svého vydání v roce 1954 stala základním textem ekologického hnutí.

Statement **Michaela Kropik**: *Dějiny krajiny v příhraničí Slavonicka* – Ekoložka krajiny Michaela Kropik (Univerzita Vídeň) zkoumá rozdílné a společné znaky změn v kulturní krajině na obou stranách hranic v okolí Slavonic a dochází k překvapivým závěrům.

Statement **Thomas Wrbka:** *10 let „Evropského zeleného pásu" – jak dále?* Thomas Wrbka (Univerzita Vídeň) se již dlouho zabývá ekologickými a společenskými dimenzemi Evropského zeleného pásu a shrnuje kritickým pohledem jeho 10tiletou úspěšnou historii.

Statement **Elmar Csaplovics**: Zelené hranice – nové příkopy?
Zelené hranice nám dle Elmara Csaplovicse (Technická Univerzita Drážďany, ICOMOS Austria) sice sugerují propustnost, ale jak se zdá, vytváří spíše opak – provokují nové hranice, když ne ekologické, tak alespoň politické a ekonomické.

MARTIN POLLACK: KONTAMINOVANÉ KRAJINY - ČETBA & DISKUSE

Doyen hledání stop ztracených literárních krajin, na základě historie kultury v příhraničí východní a střední Evropy přečte ze svého díla, především ze své knihy vydané v roce 2014, pod titulem „Kontaminované krajiny" a vyjádří se také k aktuálním dramatickým událostem v oblasti Ukrajiny.

Martin Pollack, kurátor těžiště literárního programu „Polsko, Ukrajina, Bělorusko" na Lipském knižním veletrhu. Je také nositelem Lipské knižní ceny.
Na závěr: Otevřená diskuse

CIMBÁLOVÁ MUZIKA VERONICA: MUZIKA Z MORAVY, ČECH A SLOVENSKA

Čtyři muzikanti, inspirovaní ekologií (housle, viola, kontrabas, cimbál), zahrají na základě lidové hudby z moravských Karpat, Čech a Slovenska.

Výstava Katharina Razumovsky a Herbert Tichy otevřena!

Za program dne zodpovídá: Elmar Csaplovics

16. srpna 2014, 15.00, Dvůr Fratres

BŮH – PŘÍRODA: ODUŠEVNĚLOST KOSMU

Ucelené představy o vztahu mezi Bohem a přírodou se odrážely ve filozoficko-teologickém a přírodovědeckém světovém myšlení během všech dob, jako například v německé mystice nebo na konci 19. století v Haecklově díle „Monismus jako náboženství". Oduševnělost přírody, jednota Boha a přírody, ducha a hmoty, to jsou témata, která se vzhledem k aktuální ekologické rozpravě opět stávají důležitá.

VÝSTAVA BIRGIT WEINSTABL SOULAD A NESOULAD

Birgit Weinstabl se inspirovala tématem *Monismu* a vytvořila k programu dne obrazy a instalace, ve kterých se impulsivním naléhavým způsobem zabývá souladem a nesouladem Boha a přírody.
Umělkyně narozená ve Waidhofen an der Thaya, žije a pracuje v Dolním Rakousku a v Berlíně. Absolvovala studium kresby na Vídeňské umělecké škole a zabývala se experimenty kombinování různých materiálů. Vystavovala mj. v Rakousku a České republice.

PŘEDNÁŠKA LENKA OVČÁČKOVÁ: BŮH – PŘÍRODA JAKO MONISTICKÉ NÁBOŽENSTVÍ

Ideu světa jako jednoty Boha a přírody, zahrnující všechny oblasti společenského života, vyvinul a propagoval jako „monistické náboženství" německý zoolog *Ernst Haeckel* (1834-1919).
Kulturoložka a dokumentaristka **Dr. Lenka Ovčáčková** objasňuje kořeny názorů *Goethova* panteismu a *Darwinovy* teorie vývoje a vysvětluje základy Haeckelova myšlení. Obzvlášť Haeckelova kniha „Umělecké tvary přírody" zprostředkovává obdivuhodným způsobem estetické vnímání přírody.

– Je nutno si povšimnout vlivu Haeckelova monismu v Čechách.

KOMENTOVANÁ ČETBA: MARTIN ŽEMLA PO STOPACH BOHA VE SVĚTĚ

Český filozof a překladatel **PhDr. Martin Žemla** se zabývá způsoby myšlení v teologii a ve filozofii přírody, v době mezi středověkem a novověkem, které hledaly obzvlášť v mystice cesty k pochopení jednoty Boha a přírody. V této souvislosti se například zabývá vlivem *Paracelsea*, *Jakoba Böhma* a *Valentina Weigela*.

KONCERT: KAPELA PRAG ZEUHL ZEKT

Pražská instrumentální a vokální skupina se řídí heslem *Ibna Arabiho:*„Hudba je nejpodstatnější forma víry, kterou v sobě nosíme".

– Členové a členky skupiny interpretují ve Fratres díla z oblasti

progresivní rockové hudby (*Magma*, *King Crimson*) a současné i novější duchovní hudby (*G.I.Gurdjieff*, *Arvo Pärt*).

Celý program bude moderován v českém a německém jazyce!

Za program dne zodpovídá: Lenka Ovčáčková

Katharina Razumovsky

© Sunpraia Verlag
Herbert Tichy

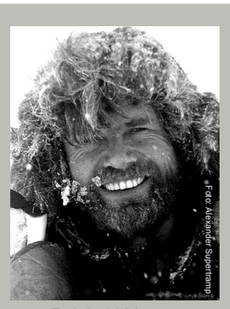
© Fotograf Alexander Supertramp
Reinhold Messner

© Kranzer Kobello Fischka
Barbara Coudenhove-Kalergi

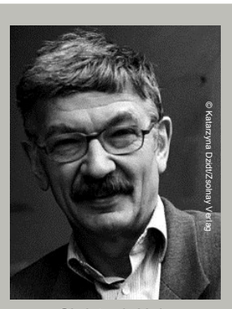
© Kulturzyna Dziuba/Zsolnay Verlag
Christoph Hein

© Suhrkamp Verlag
Martin Pollack

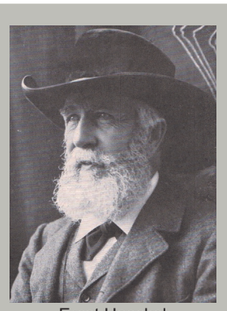
Ernst Haeckel

Birgit Weinstabl